

SOCJOLOGIA PRACY

rok akademicki 2006/2007

Osoba prowadząca zajęcia: mgr Anna Kubczak, Katedra Socjologii Organizacji i Zarządzania, pok. A226, tel. 42/635 5338, www.soc-org.edu.pl

Kierunek studiów: Socjologia

Rodzaj zajęć: konwersatorium

Wymiar zajęć: 45 godz.

Metody nauczania: dyskusja, praca w grupach, prezentacje i krótkie referaty przygotowywane przez studentów.

Warunki zaliczenia: obecność i aktywny (merytoryczny) udział w zajęciach, kolokwia (w razie konieczności także niezapowiedziane), projekt grupowy (prezentacja na zajęciach), test semestralny.

UWAGA!

Nieznajomość reguł zaliczenia przedmiotu nie stanowi usprawiedliwienia, ponieważ studenci mają możliwość konsultowania się z wykładowcą przez cały semestr. Program studiów zobowiązuje do uzyskania zaliczenia z określonych przedmiotów w określonych terminach, zatem wszelkie wątpliwości, pytania czy nietypowe sprawy należy zgłaszać w odpowiednim czasie – na początku kursu. Wyjaśnienia, usprawiedliwienia, czy nieobecność na zajęciach, które zostaną zgłoszone w połowie czy pod koniec semestru nie zostaną uwzględnione. Jeśli sytuacja studenta/studentki jest nietypowa (np. wyjazd na zagraniczne stypendium lub długa i udokumentowana zwolnieniem lekarskim choroba) to należy jak najszybciej skontaktować się z wykładowcą celem omówienia możliwości zaliczenia przedmiotu w innym trybie.

SZCZEGÓŁY ZALICZENIA KURSU

Na zaliczenie przedmiotu składa się kilka elementów:

- obecność na zajęciach i aktywny udział w zajęciach
- projekt grupowy
- kolokwium semestralne
- niezapowiedziane kolokwia z bieżącej literatury (w sytuacji, gdy studenci nie czytają lektur)

Przygotowanie do zajęć i aktywny udział

- studenci powinni przed zajęciami zapoznać się z literaturą i brać czynny i merytoryczny udział w dyskusji
- w sytuacjach sugerujących, że studenci nie zapoznają się z literaturą do zajęć, przeprowadzane będą niezapowiedziane kolokwia sprawdzające znajomość lektur przewidzianych na dane zajęcia. Kolokwia obejmować będą tylko zakres materiału przypisany do danych zajęć
- obecność nawet na wszystkich zajęciach, ale nie poparta czynnym udziałem w dyskusjach nie stanowi podstawy do zaliczenia zajęć, konieczne jest wykazanie się znajomością lektur - semestralne kolokwium.

Obecność na zajęciach

- liczba nieobecności powyżej czterech równoznaczna jest z brakiem zaliczenia zajęć (ocena niedostateczna)
- by uzyskać zaliczenie przedmiotu studenci zobowiązani są wykazać się znajomością materiału, więc nieobecność na zajęciach oznacza konieczność zaliczenia materiału na konsultacjach przed końcem kursu (w czasie sesji nie ma możliwości zaliczenia materiału z nieobecności). Brak zaliczenia materiału z nieobecności będzie skutkować obniżeniem oceny z przedmiotu lub brakiem zaliczenia

przedmiotu

- spóźnienia lub wcześniejsze opuszczanie zajęć może być potraktowane jako nieobecność, ponieważ lista nie zawsze sprawdzana jest na początku zajęć. W takich sytuacjach proszę o upomnienie się o wpisanie obecności w trakcie danych zajęć. Po zajęciach nie ma możliwości zweryfikowania takich sytuacji.

ITS/IOS

- osoby posiadające indywidualny tok studiów, uzupełniające różnice programowe/ studiujące dwa fakultety, które chciałyby zaliczyć konwersatorium w innym trybie zobowiązane są zgłosić ten fakt na początku semestru. Pod koniec semestru student/studentka, którzy nie uczestniczyli w zajęciach nie otrzymają zaliczenia przedmiotu (patrz powyżej – liczba nieobecności skutkująca oceną niedostateczną)
- niezajomość tych reguł nie stanowi usprawiedliwienia, student/ka ma możliwość kontaktowania się z wykładowcą podczas konsultacji przez cały semestr i może wtedy omówić kwestie zaliczenia
Z reguły zaliczenie indywidualne obejmuje te same elementy, co w zwykłym trybie, bez obowiązku obecności na zajęciach. W tym przypadku indywidualne zaliczenie oznacza:
  - zaliczenie materiału kursu (wszystkie pozycje literaturowe) w trakcie dyżurów przed dn. 14 czerwca
  - przygotowanie projektu grupowego (może być realizowany samodzielnie) i złożenie go u wykładowcy przed dn. 14 czerwca (projekt nie musi być prezentowany na zajęciach, chyba że student/ka ma taką możliwość)
  - przystąpienie do kolokwium semestralnego w terminie wyznaczonym dla całej grupy (student/ka może być zwolniony/a z kolokwium w przypadku zaliczenia całego materiału kursu na ocenę co najmniej 4,0 przed dniem 14 czerwca). Jeśli student/ka nie może uczestniczyć w kolokwium (np. z powodu wyjazdu na stypendium), proszę o zgłoszenie się celem ustalenia innego terminu.

Zastrzegam sobie prawo do korekty indywidualnej oceny studenta/studentki w zależności od innych okoliczności, które zostaną uznane za istotnie wpływające na decyzję o zaliczeniu zajęć, np. osoby wyróżniające się podczas zajęć aktywnością mogą liczyć na podwyższenie oceny końcowej. Osoby składające prace zaliczeniowe, które okażą się być pracą niesamodzielną będą automatycznie skutkowały oceną niedostateczną z zaliczenia kursu, niezależnie od postawy studenta/studentki w trakcie zajęć.

Projekt grupowy

- studenci w trakcie trwania kursu przygotowują projekt grupowy dotyczący analizy pracy, który wymagać będzie samodzielnych poszukiwań literaturowych, przygotowania referatu i jego prezentacji, poprowadzenia dyskusji
- projekt prezentowany jest podczas zajęć, maksymalny czas trwania samego referatu lub prezentacji nie powinien przekroczyć 20 min., pozostały czas poświęcony będzie dyskusji nad prezentacją/referatem
- podczas prezentacji autorzy przedstawiają najważniejsze treści swego projektu, nie jest konieczne przedstawianie całego referatu będącego podstawą prezentacji. Wstęp można ograniczyć do kilku zdań, podobnie ewentualny fragment dotyczący zastosowanej metodologii. Dodatkowe informacje czy wątki można poszerzyć w czasie dyskusji
- referat (tekst prezentacji) powinien być złożony najpóźniej tydzień po prezentacji (w takim przypadku przed prezentacją proszę o dostarczenie konspektu 0,5-1 strony A4; jeśli tekst prezentacji składany jest przed wygłoszeniem podczas zajęć, konspekt nie jest wymagany)

Wymagania odnośnie prac pisemnych

- wszelkie prace pisemne powinny być złożone przed wyznaczonym ostatecznym terminem. Złożenie pracy po terminie skutkuje obniżeniem oceny o stopień za każdy tydzień opóźnienia
- prace nie spełniające wymagań formalnych lub merytorycznych nie powinny być składane do oceny, będą odrzucane lub oceniane na stopień niedostateczny

Kryteria formalne:

- imię i nazwisko autora, kierunek i rok studiów, numer albumu
- tytuł pracy
- poprawnie sporządzona bibliografia i właściwie oznaczone cytowania w tekście
- standardowe formatowanie: czcionka 12 pkt., interlinia 1,5, marginesy 2,5, wyjustowanie, numeracja stron, właściwe zaprezentowanie wykorzystywanych w pracy danych statystycznych (opis tabel etc.) bądź cytatów z wywiadów
- poprawność stylistyczna i językowa - edytor tekstu dysponuje funkcją sprawdzania pisowni (czyli brak błędów ortograficznych, interpunkcyjnych, literówek, błędnych końcówek czasowników etc.)
- wydruk może być dwustronny
- długość pracy może być określona przez wykładowcę w zależności od rodzaju pracy, semestralne prace zaliczeniowe lub referaty do prezentacji powinny zmieścić się w granicach 12-15 stron maszynopisu o standardowym formatowaniu (patrz powyżej), nie wliczając w to bibliografii i przypisów.

Kryteria merytoryczne:

- zgodność treści pracy z jej tematem, a tematu pracy z problematyką poruszaną podczas kursu
- ugruntowanie teoretyczne, czyli odniesienie do teorii czy koncepcji socjologicznych dostarczających opisu/wyjaśnień analizowanego w pracy zagadnienia
- przejrzysty i logiczny tok argumentacji, wyodrębnienie części pracy (wstęp, rozwinięcie tematu, metodologia w przypadku włączenia materiału empirycznego, wnioski, bibliografia)
- analiza materiału i własne wnioski
- zdefiniowanie lub wyjaśnienie wymienianych w pracy pojęć
- oparcie pracy na materiałach naukowych (proszę nie opierać się na materiałach internetowych, np. Wikipedii, a publicystykę wykorzystywać z umiarem – to jest praca zaliczeniowa akademicka, więc należy przede wszystkim korzystać z literatury naukowej)

Prace niesamodzielne (np. składające się z samych cytatów, w dodatku nie oznaczonych w żaden sposób) skutkują oceną niedostateczną lub w przypadku prac zawierających skopiowane partie tekstu niezaliczeniem przedmiotu, niezależnie od postawy studenta/studentki na zajęciach.

DODATKOWE INFORMACJE

Informacje o programie zajęć i ogłoszenia

- wszelkie informacje dotyczące zajęć umieszczam na stronie www.soc-org.edu.pl, link Pracownicy, A. Kubczak, Ogłoszenia
- pliki z materiałami do zajęć (np. program zajęć) można pobrać ze strony www.soc-org.edu.pl, link Pracownicy, A. Kubczak, Dydaktyka
- pod linkiem Ogłoszenia staram się umieszczać także informacje o ewentualnych zmianach, czy odwołaniu zajęć (w miarę możliwości – nie zawsze w porę mogę taką informację wysłać na stronę, ale zachęcam do sprawdzania strony)
- nie umieszczam żadnych informacji na wydziałowych czy instytutowych stronach www

Zasady kontaktu poprzez pocztę elektroniczną

- poczta elektroniczna nie jest najlepszą drogą kontaktu z wykładowcą, we wszelkich sprawach, a szczególnie tych nietypowych lub bardziej skomplikowanych proszę kontaktować się osobiście podczas konsultacji (nie odpowiadam na wiadomości e-mail regularnie, ponadto poza wieloma zaletami e-mail niestety nie daje gwarancji, że wysłana wiadomość dotrze do odbiorcy)

- pocztę elektroniczną sprawdzam tylko podczas konsultacji, wiadomości bez tytułu jednoznacznie identyfikującego nadawcę jako studenta/studentkę przedmiotu są automatycznie kasowane
- prace nadsyłane drogą elektroniczną nie są sprawdzane natychmiast. Proszę przyjąć, że prace nadesłane pocztą elektroniczną sprawdzone będą w ciągu tygodnia od ich nadesłania
- z reguły nie odsyłam pocztą elektroniczną informacji o ocenie nadesłanej pracy, szczególnie w okresie sesji (zbyt dużo nadchodzi maili z taką prośbą)

Proszę o zapoznanie się z poniższymi pozycjami w całości:

Januszek H., Sikora J. (1996). Socjologia pracy, Wydawnictwo AE w Poznaniu (24.05).

Semler R. (1998). Na przekór stereotypom, Dom Wydawniczy ABC, Warszawa (24.05).

Ehrenreich B. (2006). Za grosze pracować i (nie) przeżyć, Wydawnictwo W.A.B, Warszawa (19.04).

- w Bibliotece Socjologicznej dostępna jest część materiałów, ale z reguły w jednym egzemplarzu tak więc proszę o zwracanie materiałów do biblioteki, by mogli skorzystać z nich pozostali studenci.

Terminy

Ostateczny termin zaliczania materiału konwersatorium z powodu nieobecności na zajęciach – 11 czerwca (brak zaliczenia oznacza niemożność przystąpienia do kolokwium semestralnego).

Ostateczny termin złożenia projektów grupowych (tekst referatu będącego podstawą prezentacji) – najpóźniej tydzień po zaprezentowaniu projektu na zajęciach (każdy tydzień opóźnienia to obniżenie oceny o stopień). Dla grup prezentujących swe projekty 14 czerwca ostateczny termin złożenia referatu to 21 czerwca.

HARMONOGRAM ZAJĘĆ

- studenci powinni znać całość materiału zawartego w poniższych lekturach, tak więc czytamy wszystkie pozycje (niektóre także w całości).

Termin	Temat	Literatura	Info
01.03.	Spotkanie organizacyjne	Zasady zaliczenia kursu, wstępne propozycje tematów prezentacji	
08.03.	Socjologia pracy - wprowadzenie	Januszek H., Sikora J. (1996). Socjologia pracy, Wyd. AE, Poznań, rozdz. 1, ss. 7-26, ustalenie harmonogramu prezentacji	
15.03	Koncepcje pracy – od starożytności do współczesności	Morawski W. (2001). Socjologia ekonomiczna, rozdz. 1. Trzy koncepcje człowieka w gospodarce, ss. 23-36, rozdz. 3. Narodziny kapitalizmu, ss. 73-96.	
19.03 22.03	godz. 16.45, sala D208 - zjawiska dezorganizujące i patologie w pracy	Odczyt prof. R.Faulknera "Repertoire of Wrongdoing in Markets" - dewiacyjne działania podejmowane w ramach korporacji i przez korporacje. Januszek H., Sikora J. (1996). Socjologia pracy, Wyd. AE, Poznań, rozdz. 6, ss. 140-169	odrabianie zajęć z dn. 3.05
29.03	Koncepcje pracy – cd	Marks K. (2005). Praca wyobcowana, [w:] Socjologia. Lektury, (red.) P. Sztompka, M. Kucia, Wyd. Znak, Kraków, ss. 409-416. Marks K., Engels F. (2005). Burżua a proletariusze, [w:] Socjologia. Lektury, (red.) P. Sztompka, M. Kucia, Wyd. Znak, Kraków, ss. 417-422. Mencwel A. (red.)(2001). Antropologia kultury. Zagadnienia i wybór tekstów, rozdz.XI. Kultura mieszczańska, ss. 433-468. Drucker P. (1999). Społeczeństwo pokapitalistyczne, rozdz. 1, ss. 22-42, rozdz. 3, ss. 60-71, rozdz. 4, ss. 72-82, PWN, Warszawa.	Kelner

Termin	Temat	Literatura	Info
5.04	Praca w ujęciu interakcjonistycznym	Konecki K., (1988). Praca w koncepcji socjologii interakcjonistycznej, <i>Studia Socjologiczne</i> , 1: 225-245, //kkonecki.fateback.com/publikacje/ Domecka M. (2005). Praca jako doświadczenie biograficzne, [w:] <i>Konstruowanie jaźni i społeczeństwa</i> , (red.) E. Hałas, K. Konecki, Wyd. Scholar, Warszawa, ss. 229-250. Wagner I. (2005). Sprzężenie karier. Konstrukcja karier w środowiskach artystycznych i intelektualnych, <i>Przegląd Socjologii Jakościowej</i> , Tom I, Nr 1, www.qualitativesociologyreview.org/PL/archive_pl.php	Rolnik/pielęgniarka/agent ubezpieczeniowy
12.04	Socjalizacja w pracy i grupy pracownicze	Byczkowska D. (2006). Solidarność zawodowa jako wynik socjalizacji wtórnej. Na przykładzie zawodu lekarza, <i>Przegląd Socjologii Jakościowej</i> , Tom II, Nr 1, www.qualitativesociologyreview.org/PL/archive_pl.php Konecki K. (2007). Nowi pracownicy a kultura organizacyjna przedsiębiorstwa, <i>Przegląd Socjologii Jakościowej</i> . Monografie, Tom III, Nr 1, www.qualitativesociologyreview.org/PL/archive_pl.php Januszek H., Sikora J. (1996). <i>Socjologia pracy</i> , Wyd. AE, Poznań, rozdz. 2, ss. 27-48, rozdz. 3, ss. 49-67.	Ratownik medyczny
19.04	Praca, płaca i nierówności społeczne	Ehrenreich B. (2006). <i>Za grosze pracować i (nie)przeżyć</i> , Wyd. W.A.B., Warszawa (całość).	Kelner 30 dni
26.04	Emocje w pracy	Januszek H., Sikora J. (1996). <i>Socjologia pracy</i> , Wyd. AE, Poznań, rozdz. 4, ss. 79-106, rozdz. 5, ss. 107-139. Schweingruber D., Berns N. (2005). Shaping the Selves of Young Salespeople through Emotion Management, <i>Journal of Contemporary Ethnography</i> , Vol. 34 No. 6, December 2005 679-706. (ew. Rafaeli A., Worline M. (2001). Individual emotion in work organization, <i>Social Science Information</i> , 40(1):95-123)	Portier Tupperware
10.05	Wartość pracy – praca stygmatyzowana, praca jako rodzaj sztuki	Cahill S.E. (1999). The Boundaries of Professionalization: The Case of North American Funeral Direction, <i>Symbolic Interaction</i> , 22(2):105-119.	Policjant Dior
17.05	Praca, interakcja, tożsamość	Gorzko M. (2005). “Rodzinna atmosfera” i “Uprzejma Obsługa”. W stronę substancywnej teorii obsługi ruchu turystycznego – komunikat z badań, <i>Przegląd Socjologii Jakościowej</i> , Tom I, Nr 1, www.qualitativesociologyreview.org/PL/archive_pl.php Waskul D. (1998). Camp Staffing: The Construction, Maintenance, and Dissolution of Roles and Identities at a Summer Camp, <i>Sociological Spectrum</i> , 18:25-53. (ew. Schweingruber D., Berns N. (2003). Doing Money in a Door-to-Door Sales Organization, <i>Symbolic Interaction</i> 26(3):447-471)	Barman Komiwojażer
24.05	Studium przypadku	Semler R. (1998). Na przekór stereotypom, <i>Dom Wydawniczy ABC</i> , Warszawa (całość). Januszek H., Sikora J. (1996). <i>Socjologia pracy</i> , Wyd. AE, Poznań, rozdz. 4, ss. 79-106, rozdz. 5, ss. 107-139 (całość).	Ratownik górski

Termin	Temat	Literatura	Info
31.05	Przyszłość pracy. Praca "niewidoczna"	Makdonaldyzacja, globalizacja, technologia. Ritzer G. (2003), Makdonaldyzacja społeczeństwa, Muza, Warszawa. Thurow L. (1999). Przyszłość kapitalizmu, rozdz. 4. Płyta druga: Era gałęzi przemysłu opartych na ludzkim potencjale intelektualnym, ss. 93-121, Wydawnictwo Dolnośląskie, Wrocław. do wyboru: Mirchandani K. (2000). "The Best of Both Worlds" and "Cutting My Own Throat": Contradictory Images of Home-Based Work, Qualitative Sociology, vol. 23, no 2, lub Star Leigh S., Strauss A. (1999). Layers of Silence, Arenas of Voice: The Ecology of Visible and Invisible Work, Computer Supporteg Cooperative Woerk 8:9-30.	Gospodynie domowe
14.06	kolokwium	Prezentacje, kolokwium semestralne	

- teksty ujęte w nawias będą przedstawione podczas zajęć, można je przeczytać, ale nie są one obowiązkowe.
- w przypadku ostatniego tematu dwa teksty oznaczone są jako "do wyboru", przeczytać należy tylko jeden z nich.